

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
№ Р-109-158/14.4.22 г.
НА РЕКТОРА НА МУ - ВАРНА

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Стефка Стефанова Наумова,
хоноруван преподавател във ВСУ „Черноризец Храбър“

по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност: „Съдебна психиатрия“, професионално направление 7.1. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ към Факултет „Медицина“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна, обявен в ДВ, бр. 14/18.02.2022г.

Основание за становището:

Заповед № Р-109-158/14.4.22 г. на Ректора НА МУ – ВАРНА, Протокол № 63/от 5.4.2022 г. и Протокол №1 от 03.05.2022 от заседание на НЖ

Единствен кандидат: д-р Аделина Бояновна Джорджанова, д.м от МУ – Варна, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ към Факултет „ Медицина“ в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна.

За участието в конкурса кандидатът **Аделина Бояновна Джорджанова** е представила пълен комплект документи в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Регламента за заемане на академичната длъжност „доцент“ от правилника на МУ–Варна, те са описани в заявлението на кандидатката до Ректора на МУ-Варна.

I. КАРИЕРНО-ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРОФИЛ НА КАНДИДАТА

1. Образование и квалификация

От документацията се установява, че кандидатът д-р Аделина Джорджанова отговаря на условията за конкурса: има завършено висше образование по медицина (диплома № 005073 от МУ–Варна 1988/1995), свидетелство за придобита специалност по психиатрия (диплома № 009874/20.06.2005г. от МУ-Варна) и по съдебна психиатрия (диплома № 016159/30.06.2011г. от МУ-Варна); защитена дисертация за ОНС „Доктор“ по научната специалност: Психиатрия (съдебна психиатрия) с (диплома №

151/20/05/2016г. от МУ-Варна) в Катедрата по „Психиатрия и медицинска психология” в МУ - Варна.

2. Трудов стаж

Към 16.03.22 г. д-р Джорджанова има общ професионален трудов стаж 16 години, 8 месеца и 26 дни. Преподавателският ѝ стаж към същата дата е 2 учебни години като хоноруван преподавател и 4 години и 5 месеца като главен асистент.

3. Преподавателска дейност и учебна натовареност

Справката за учебна натовареност показва, че за отчетените 6 учебни години (2011-2012г. и 2016-2017г.) общата натовареност е 61 часа. Натовареността през учебната 2017/2018 г. е 232 часа, през 2018/2019 г. – 268 часа, през 2019/2020г. – 231 и за 2020/2021г. – 197 часа. Натовареността по норматив за нехабилитирани преподаватели е 220 часа.

4. Академична дейност

Като хоноруван преподавател през учебните 2011-2012г. и 2016-2017г д-р Аделина Джорджанова преподава на студенти от 5-ти курс дисциплината „Психиатрия” в Катедрата „Психиатрия и медицинска психология”. Като главен асистент в същата Катедра в МУ–Варна в годините 2017/2022г. преподава на студентите по медицина, дентална медицина и в медицински колеж психиатрия и медицинска психология. В периода 2013-2016 г. е докторант на самостоятелна подготовка в същата катедра. Темата на дисертационния ѝ труд е „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 година”.

II. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ ПО КОНКУРСА

Представените за конкурса документи са в пълен обем и старателно подредени в логична последователност според изискванията за конкурса. Монографията, учебникът и статиите са номерирани отделно от изявите на научни форуми. Отделно са дадени и материалите за конкурса ѝ за академичната длъжност „Доцент”.

III. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ НА КАНДИДАТА ЗА ЦЯЛОСТНОТО Ї АКАДЕМИЧНО РАЗВИТИЕ

За конкурса д-р Джорджанова е представила общо 12 научни труда, от които дисертационен труд, монография (хабилитационен труд), две публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, и седем – в списания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Извън материалите, участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”, кандидатката представя една публикация в пълен текст. Д-р Джорджанова има и участие в учебник по психиатрия, издаден от МУ–

Варна, в раздела по Съдебна психиатрия. Представени са и материали от участия в конгреси и конференции, три от които – в чужбина.

1. Обща характеристика на научната продукция:

Д-р А. Джорджанова е представила достатъчна по обем научна продукция както следва:

- По критерия Г, показател 7, тя е първи автор в една публикация и във втората – втори автор;

- По показател 8 тя е първи автор в 4 публикации от общо 6;

- Монографията „Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес” е съвременен поглед и обзор на този важен проблем. Библиографията включва 156 библиографски източника и е онагледена е със 17 графики.

- Дисертационният труд: „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 год.” е достатъчно добре оценен от НЖ.

2. Разпространение и приложение на научно-практическите постижения на кандидата сред научната общност:

Според представената справка д-р Джорджанова има 11 цитирания, които носят общо 70 точки, при минимални национални изисквания за този показател - 50 точки.

3. Участие в изпълнение и ръководство на проекти :

Д-р Джорджанова е участвала като изследовател-експерт в изследователския екип по проект № 15020, съгласно договор №ФМН-79/21.12.2015г. за срок от три години към МУ- Варна на тема: „Изследване на ефективността на транскраниалната магнитна стимулация за повлияване на когнитивните нарушения при депресивни епизоди в рамките на рекурентно депресивно разстройство и биполарно афективно разстройство“, финансиран от фонд „Наука” на МУ-Варна.

4. Научно-творчески постижения:

Според предоставената справка, д-р Джорджанова има научно-теоретични приноси в следните две основни научни области: съдебна психиатрия и психология. Кандидатката е участвала в организационния комитет на международна конференция, за което е получила благодарствено писмо.

От 2005 г. до 2019 г. д-р Джорджанова е експерт към Окръжен съд – Варна: Основната ѝ дейност е свързана с изготвяне на множество експертизи, както самостоятелно, така и комплексно. Представяла е както комбинирани, така и друг вид експертизи.

5. Лечебно-диагностична дейност:

Кандидатката д-р Джорджанова от 2011г. до настоящият момент работи като съдебен психиатър в Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина” – Варна. От 2017 година е административен отговорник в същата клиника. От 2017 г. е главен асистент по психиатрия към Катедрата по психиатрия и медицинска психология към МУ- Варна.

IV. ОЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ, ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА

В конкурса д-р Джорджанова е представила научни публикации, които не повтарят представените за придобиване на ОНК „доктор“. Те са: освен дисертационния труд, един монографичен труд („Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес“); 2 пълнотекстови публикации в реферирани списания; 7 пълнотекстови публикации в нереферирани, рецензирани списания; раздел в учебник по психиатрия и 9 участия в научни форуми – национални и международни.

1. Оценка на научните трудове с приноси в областта на съдебната психиатрия

Монографичният труд на д-р Джорджанова „Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес“ е издаден през 2021 година. Този труд е логично продължение и обобщаваща многогодишна работа на автора в областта на съдебнопсихиатричните експертизи в гражданския процес. Трудът е в обем от 333 страници, онагледен с 18 фигури. Използваната литература включва 156 източника. Трудът е задълбочено продължение на многогодишната работа на кандидатката в областта на СПЕ в гражданския процес. В нея д-р Джорджанова прави анализ на неразработени или слабо изследвани проблеми в СПЕ, имащи значение и за правната теория. Важна е включената богата съдебна практика, резултат на личния ѝ експертен опит. Затова монографията може да бъде ръководство за младите специалисти при изготвянето на СПЕ.

Монографичният труд представлява задълбочено изследване на актуалните проблеми на експертизата в гражданското право. Представени са съдебнопсихиатричните проблеми на гражданското право, основните правни категории – правоспособност, дееспособност и недееспособност, пълно и ограничено запрещение, както и особеностите на съдебнопсихиатричната експертиза в гражданското съдопроизводство. Подробно са представени проблемите на отделните експертизи – на дееспособността с оглед поставяне под запрещение, при сделки и договори, на завещателна годност, за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и физически лица, при развод и на психична годност за упражняване на родителските права. В книгата са включени седем съдебнопсихиатрични и комплексни съдебнопсихиатрични и съдебнопсихологични експертизи, изготвени от автора и колеги, които са работили или продължават да работят в структурата на УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна.

Приносите са с научно-изследователски и практичен характер:

Поставят се на анализ неразработени или ограничено изследвани проблеми в съдебнопсихиатричната и правна теория;

За първи път у нас е направен подробен анализ на съдебнопсихиатричните аспекти на експертизите в гражданското съдопроизводство ;

Изведени са примери за добри практики и са направени предложения за оптимизиране и повишаване на качеството на експертната работа.

Статията „Special features of the outpatient forensic psychiatric examination in civil proceedings according to the Varna district court docket for the period 2007-2012“

разглежда особеностите на амбулаторната експертиза и трудностите при изготвянето на посмъртните съдебнопсихиатрични експертизи в гражданското производство. Това е особено сложно поради отсъствието на обекта на изследване и заключението се основава на доказателства от делото. В редица случаи друга често срещана трудност при посмъртна съдебнопсихиатрична експертиза е липсата на медицинска документация. Обективизирането на статута на изследваното лице по време на сключване на граждански акт при такива обстоятелства е значително усложнено. Поставя се въпроса за създаване на национална електронна база данни, осигуряваща навременен и надежден достъп при изготвяне на документи с експертно значение.

В статията „Expert assessment of a male suffering mixed sensory and motor apnasia when entering into an agreement” е представен казус по гражданско дело на мъж, страдащ от сензорна и моторна афазия към момента на прехвърлянето на правото си на собственост върху недвижим имот с договор за покупко-продажба. Темата е особено актуална както от юридическа, така и от психологическа гледна точка.

В доклада „Оценка на експертизите и решенията в различните области на гражданското право” се анализират задачите, които се поставят пред вещите лица при първа и при СПЕ за втори път. Докато при назначени за първи път СПЕ се изследва предимно ограничаването на гражданските права, то при назначените за втори път СПЕ се поставят и други задачи, свързани със способността на лицата да управляват личните си дела. Липсата на ясни клинични критерии за недееспособност при отделните психични заболявания нерядко довежда до неверни съдебнопсихиатрични изводи, от които може да зависи съдбата на освидетелствания, а често и тази на неговото семейство. В интерес на запазване решението на наследодателя и правата на наследниците, може да бъде регламентирано по законодателен път изготвянето на съдебнопсихиатрични, съдебнопсихологични или комплексни консултации преди изготвянето на завещания, дарения и сделки.

В статията „Диагностични оценки, водещи до приемане на недееспособност или ограничена дееспособност и връзката им с параметрите на СПЕ и експертната оценка” се анализират диагностичните оценки до приемане на недееспособност или ограничена дееспособност, и връзката им с параметрите на СПЕ. Обект на изследване са общо 327 лица, освидетелствани по граждански дела с последващи постановени съдебни решения от Окръжен съд – Варна, за период от 5 години. За определяне критерия „недееспособност” в психиатричните диагнози най-често срещани са следните симптоми и синдроми: разстройства на мисленето, халюцинации или налудни интерпретации на реалността, афективни нарушения с доминиране на болестно променените емоции, нарушения на ориентацията за личност и ситуации, разстройства на вниманието и паметта, тежки разстройства на Аз-а, количествени и качествени нарушения на съзнанието, липса на инсайт, негативна симптоматика, паратимия и парабулия.

В статията „Историческото развитие на съдебната психиатрия в България” се прави преглед на историческото развитие на съдебната психиатрия в България от древните траки до наши дни.

В статията „Schizophrenic disorders in forensic psychiatric expertise in civil process” са изследвани 99 подекспертни с шизофрени разстройства, които са били обекти на експертизи в граждански дела. Анализите доказват, че влиянието на субективността

върху резултатите на психиатричните оценки е голямо, а един от начините за нейното преодоляване е повишаването на обективността чрез прилагането на стандартизирани процедури.

В статията „Органични психични разстройства в СПЕ в гражданския процес” са изследвани 84 лица с органични психични разстройства, с последващи постановени съдебни решения от Окръжен съд – Варна, като се прави опит за взаимовръзка между органични психични разстройства и постановени съдебни решения.

2. Оценка на научните трудове с приноси в областта на психологията

Тук попадат две публикации, които са насочени към психологическа оценка при индивиди в норма и с когнитивни нарушения при Bentan test. Разгледана е връзката на някои демографски фактори, състоянието на общия когнитивен капацитет и оценката от теста.

3. Оценка на научните трудове с научно-практически приноси

Те могат да се класифицират в следните групи:

- съдебнопсихиатричната експертиза в гражданския процес до сега не е била изследвана комплексно, а това е атестат на значимостта и актуалността на представената монография;

- направеното предложение за изготвяне на Стандарт за структура на СПЕ с цел повишаване на качеството ѝ, което рефлектира върху съдебната система: намаляване на времето за издаване на съдебни решения и разходите за последващи експертизи;

- издигнатата и защитена идея за създаване на национална електронна база данни за бърз и надежден достъп при изготвяне на документи с експертно значение;

- обосноваването предложение в интерес на запазване решението на наследодателя и правата на наследниците да бъде регламентирано по законодателен ред;

- необходимостта от изготвянето на съдебнопсихиатрични, съдебнопсихологични или комплексни консултации, преди изготвянето на завещания, дарения и сделки.

V. Отражения (цитирания) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж)

За конкурса д-р А. Джорджанова представя 11 цитати в реферирани списания. Това е все още слаб „публикационен имидж“, обяснение за което може да бъде фактът, че за цитиранията се изиска известно „технологично време“ за запознаване и оценяване на публикуваните материали.

VI. КОМПЛЕКСНА КАЧЕСТВЕНА ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА И ПРОФЕСИОНАЛНАТА ДЕЙНОСТ

За недългия си стаж д-р Джорджанова е показала добри професионални, научни и преподавателски качества.

VII. Критични бележки и препоръки

Познавам лично кандидатката и имам много добри впечатления от нейната всеотдайност към науката, коректност, упоритост и прецизност.

Към монографичния труд могат да се отправят някои чисто редакционни бележки, които са лесно отстраними. Препоръката ми е в днешното особено динамично

и напрегнато време д-р Джорджанова да работи все така упорито и да утвърждава чрез спецификата на своята дейност принципите на справедливостта в правото.

VIII. Обща оценка за съответствие на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгл. Регламент на заемане на академични длъжности в МУ-Варна в Раздел IV «Заемане на академична длъжност «Доцент» в МУ-Варна и «Приложение №1» от правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

Д-р Аделина Джорджанова отговаря на общите условия за завършено висше медицинско образование, придобити две специалности (психиатрия и съдебна психиатрия), защитена ОНС „Доктор” по научната специалност Психиатрия (съдебна психиатрия), както и на задължителните количествени наукометрични критерии, които се изискват за АД «доцент».

От нормативно изискуемите 200 точки, тя е събрала 225 точки, с което изпълнява наукометричните показатели.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От изложеното до тук е видно, че научно-изследователската дейност и учебната нагавареност на д-р Аделина Джорджанова, д.м. отговарят както в количествено, така и в качествено отношение на съвременните критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“ по всички параметри, заложи в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицинския университет - Варна.

Въз основа на това давам положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност „Доцент” на д-р Аделина Бояновна Джорджанова, д.м., специалност „Съдебна психиатрия”, за нуждите на Катедрата „Психиатрия и медицинска психология” към Факултет „Медицина” към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – гр. Варна, и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД-Варна.

10.06.2022 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Стефка Наумова